

A crea fantasticul

FRUMOASA ȘI BESTIA ● TEATRUL „ȚÂNDĂRICĂ” ● Data reprezentației: 9 martie 2001 ● Regia și versiunea scenică: Cristian Pepino ● Scenografia: Cristina Pepino ● Muzica: Dan Bălan ● În distribuție: Ioan Brancu, Grațela Ștefan, Daniel Stanciu, Cristian Miteșcu, Mariana Zaharia, Liliana Gavrilăscu, Dora Ortelecan, Eugenia Barbu, Leonard Popovici, Claudiu Jordan.

De mult nu ne-a mai răsfățat Teatrul „Țândărică” cu o premieră! Minunea s-a produs de Ziua Mucenicilor, când am fost invitați să vedem *Frumoasa și bestia*... de cine? Originea basmului se pierde în negura vremurilor. Ea se dizolvă în multiculturalitatea europeană, poate

chiar globală, trimițând ecouri în multe basme ale popoarelor, spre a ajunge și la noi, prin *Povestea porcului* a lui Ion Creangă. Spectacolul Teatrului „Țândărică” se construiește pe versiunea scenică alcătuită de Cristian Pepino din câteva întâmplări esențiale, cu o mare simplitate, fără multe complicații psihologice.

Pentru a da satisfacție monstrului pădurii, căruia îi încălcaseră domeniul prohibit, un om își trimite fata cea mică și frumoasă (mai avea două, mari și urite) să-l slujească. De aici se nasc cele câteva peripeții din care, ca din orice basm, aflăm câteva principii morale: binele învinge răul, lăcomia este pedepsită, bunătatea și ascultarea sunt răsplătite, iar mai presus de toate e dragostea.

Mai presus de toate, însă, e arta de a crea un spectacol în care actori văzuți și nevăzuți, păpuși și măști, într-o animație condusă cu pricepere și într-un ritm generator de tensiune, într-un joc de sunet și lumină abil dirijat, contribuind la alternanța din-

tre real și fantastic, reușesc să mențină interesul neîntrerupt al publicului. Nu numai acela al copiilor de grădiniță, destinatarii virtuali ai spectacolului, ci și al celor maturi, pe care soarta frumoasei fete îi interesează mai puțin, probabil, decât minunile care se nasc din cutia neagră a scenei. Acesta e, de fapt, marele merit al spectacolului: de a te introduce cu naturalețe, cu o artă în care magia se împletește cu știința, într-o lume a fantasticului, a făpturilor diafane și a monștrilor pădurii. Imaginea plastică a spectacolului este admirabilă, figura monstrului e înspăimântătoare și comică totodată, vocea sa, abil mânăuită de sonorizator, reverberează cu accente ce dau fiori. Actorii au o mare mobilitate, mânăitorii participă cu dexteritate, sugerând, comunicând stări, gesturi, acțiuni. Păcat că afișul-program al teatrului indică doar numele interpreților, fără a preciza rolurile jucate. Dar arta păpușilor e o artă colectivă și contribuția fiecăruia se înscrie în valoarea ansamblului. Finalul, în care ni se dezvăluie ceva din mecanismul creator de vrajă, nu ne șterge din minte ideea că am asistat la un act de magie a artei, magician-șef fiind Cristian Pepino.

Margareta Bărbuță

Frumoasa și bestia

Operetă

O Miss Virtute cât se poate de căsătorită

Cum operetele cu adevărat reușite se pot număra pe degete (ba chiar pe acelea ale unei singure mâini!), orice teatru de repertoriu care se respectă (și mai ales unul care – precum acela bucu-reștean, purtând numele lui Ion Dacian – tocmai își sărbătorește o jumătate de veac de existență) e nevoit să pescuiască adesea în oceanul de

lucrări de mână a doua, scrise acum un veac și mai bine; iar cum aceste însăilări insipide de texte sărace cu duhul și de muzici fără personalitate n-ar putea amuza câtuși de puțin publicul de azi, creatorii noștri de spectacole de gen le „actualizează”, la fel cum confracții lor de demult „localizau” comedioarele – adesea „cu cânticele” – ale vremii.

Așa se face că searbăda operetă *Die keusche Susanne* (cea mai bună, totuși, din producția totală de 57 asemenea „creații” ale autorului!), scrisă acum 111 ani de către astăzi obscurul compozitor german (născut la Hamburg, în 1879) cu numele francezesc de Jean Gilbert (atunci considerat drept „regele operetei moderne”), pe libretul și mai obscu-

rului Georg Okonkowski după piesa *Fils à papa* a la fel de obscurilor A. Mars și M. Desvallières, a devenit pe scena Teatrului Național de Operetă... **Miss Virtute**, cu toate că eroina încununată cu acest premiu este cât se poate de măritată, iar numărul său de telefon începe cu eroticul 89...! Titlul

ținându-l cu trăsături particularizante. Alături de Eugenia Mirescu (Delphine), Gabriela Daha (Jaqueline), Ștefan Popov (René), George Niculescu (Pomarel), Viorel Ciurdea (Charencey), Claudia Măru-Hanghiuc (Rositta), Emil Spătaru (Alfred), Rodica Ocheșeanu (Mariette), copilul Eli-

la Shakespeare) este acela în care unul dintre personaje citește în ziar că... la Operă e grevă! (E de prisos, cred, să mai spun că în seara premierei chiar se aflau în grevă și Opera din București, și cea din Cluj!)

Dacă prologul la fața de cortină (cortina intermediară, pe care este proiectată o imagine a Parisului) a fost cu siguranță imaginat de către regi-zoare, există în schimb în montare o seamă de alte elemente generatoare de umor, la a căror paternitate (de fapt... maternitate!) au contribuit probabil împreună Constanța Câmpeanu și scenografa Viorica Petrovici (autoarea unor decoruri somptuoase – atât pentru reședința Baronului, cât și pentru „Moulin Rouge” –, a unor costume de o croială îndrăzneată și un colorit de-a dreptul temerar, ca și a picturii... de Toulouse-Lautrec a bunicului „stâlp de... cabaret”): ciorapul de damă ce atarnă din buzunarul inocentului Hubert; covorul roșu desfășurat în onoarea proaspătului academician care este Baronul; laurii, uniforma și bicornul acestuia, desăvârșind poza napoleoniană a personajului; secretarul folosit pe post de.. prompter pentru discurs; veșmântul vaporos al Jaquelinei, inspirându-i lui René *porté*-ul de balet clasic; taburetul pe care tânăra se urcă spre a-l putea săruta pe iubitul ei și pe care Hubert i-l trage de sub picioare ca pentru a o spânzura; taiorul alb al Suzanei, care o plasează în alt timp (mai apropiat de zilele noastre), dar și în alt spațiu – prin dublura de tip cancan pe care o dezvăluie la momentul potrivit; baloanele de săpun emise o dată cu minciunile gogonate ale eroinei; flagelarea cu... o floare; ciorapul tras pe fața lui Hubert, atunci când acesta fură tabloul; ochelarii pentru eclipsă prin care este privită orbitoarea virtute a Suzanei ș.a.m.d. Coregrafia Andreei Constantinescu este destul de inegală; excelent, numărul de dans modern, jalnic, numărul de cabaret de epocă (senzația penibilă fiind agravată de chițăielile oribile ale dansatoarelor de can-can); în schimb, iarăși admirabil e lucrul ei cu cei șase coriști ce evoluează în chip de... „The Chippendales”!

În fine, dirijorul Lucian Vlădescu, corul (pregătit de Gabriel Popescu) și orchestra Teatrului Național de Operetă fac tot posibilul să inno-bileze printr-o interpretare precisă, vioaie și nuanțată muzica lui Jean Gilbert, atât de nesărată încât singurul ei motiv mai de Doamne-ajută, pe care poate-l mai ții minte atunci când pleci acasă (fiindcă l-ai tot auzit vreme de două ceasuri), l-ai uitat cu siguranță a doua zi...

Mioara Manea-Arvunescu

sub care era cunoscută la noi această lucrare – **Virtutea Suzanei** – ar fi fost, firește, mai apropiat de traducerea fidelă (**Casta Suzana**), dar acela găsit acum (probabil, de către realizatorii actualei versiuni românești a libretului – V. Timuș și M. Păun) este oricum mai grăitor decât secul **Suzana**, sub care s-a montat acest opus atât pentru prima oară în România (la numai un an de la premiera absolută de la Magdeburg!), cât și pentru ultima dată la București (în 1970).

Dacă spectacolul anterior al Operetei bucureștene purta semnătura regizorală a unui ilustru tenor – Ion Dacian –, acela de astăzi este realizat sub direcția de scenă a unei la fel de celebre soprane – Constanța Câmpeanu –, și ea prezentă în distribuția de odinioară. Luptându-se să stoarcă din piatra seacă a acțiunii din cale-afară de previzibile un umor de bună calitate și să înzestreze cât de cât cu fior poetic muzica de o exasperantă banalitate, regizoarea a alcătuit o echipă solistică fără cusur și a lucrat cu minuție fiecare personaj, îmbogă-

sabeta Petrache (Betty), Teodor Grigoraș (Polițistul) și Cristinel Coman (Chelnerul) – pe care i-am trecut aici în ordinea distribuției –, Mioara Manea-Arvunescu (Suzana) și Nicolae Măgureanu (Baronul) strălucesc printr-o prezență vocală și/sau scenică aparte. Un elogiu special i se cuvine actorului Valentino Tiron, nu atât pentru a fi creat un Hubert în egală măsură credibil și amuzant (veritabilul „fils à papa” din piesa de obârșie), cât pentru a fi izbutit să cânte aproape la fel de bine ca și cântăreții de profesie alături de care evolua. De altfel, singurele momente cu adevărat savuroase ale spectacolului sunt acelea care exploatează cu un haz irezistibil „Marsilieza” sau motive celebre din alte operete (**Văduva veselă** și **Liliacul**), dar și opere (de la **Traviata** la **Carmen**, de la **Elixirul dragostei** la **Bărbierul din Sevilla**, de la **Flautul fermecat** la **Trubadurul sau Paiate**). Iar unicul moment în care textul în sine stârnește substanțiale hohote de râs (deși și el utilizează cu destul umor unele trimiteri culturale – îndeosebi

Luminița Vartolomei